

Kauppanimi / aineen nimi: Pyy-Anfo

X KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

KEMIKAALI-ILMOITUS

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT	
1.1	Tuotetunniste
Kauppanimi / aineen nimi	Pyy-Anfo,
Tunnuskoodi	
REACH-rekisteröintinumero	Ei ole

1.2	Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella
Käyttötarkoitus sanallisesti	Räjähdysaine
Toimialakoodi (TOL) (*)	XX
Käyttötarkoituskoodi (KT) (*)	XX

1.3	Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot
Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija) Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)	
	Pyy-lahti Oy
Osoite	Eteläinen Hesperiankatu 28 B 32
Postinumero ja –toimipaikka	00100 Helsinki
Postilokero	
Postinumero ja –toimipaikka	
Puhelin	09 - 621 1237
Sähköpostiosoite	Tapio.laakko@pyylahti.fi
Y-tunnus (*)	1711385-3

1.4	Hätäpuhelinnumero
------------	--------------------------

Myrkytystietokeskus HUS, Haartmaninkatu 4, 00290 HYKS
(09) 471 977 (suora) Vaihte: (09) 4711

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

2.1	Aineen tai seoksen luokitus
Luokittelu 67/548/ETY tai 1999/45/EY mukaisesti:	
E; R2	
Xn; R40	
Xi; R36	
R52/53	
2.2	Merkinnät

Kauppanimi / aineen nimi: Pyy-Anfo

H-Lausekkeet:

H201 Räjähde; massaräjähdysvaara
 H272 Voi edistää tulipaloa, hapettava.
 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
 H351 Epäillään aiheuttavan syöpää.
 H412 Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

P-lausekkeet:

P201 Lue erityisohjeet ennen käyttöä.
 P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. – Tupakointi kielletty.
 P220 Pidä/Varastoi erillään vaateuksesta/.../syttyvistä materiaaleista.
 P281 Käytä vaadittuja henkilönsuojaimia.
 P261 Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.
 P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
 P301+P330+P331 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Huuhdo suu. EI saa oksennuttaa.

2.3 Muut vaarat

Ei määritelty

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Aineet (**)**

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus

3.2 Seokset ()**

Aineen nimi	CAS-, EY- tai indeksinro	REACH-rekisteröintinro	Pitoisuus	Luokitus
Ammoniumnitraatti	CAS-numero: 6484-52-2 EY-numero: 229-347-8 Rekisteröintinumero: 01- 2119490981-27-0004	O; R8 Xi; R36 Ox. Sol. 3; H272 Eye Irrit. 2; H319	> 80 %	
Polttoaineet, diesel	CAS-numero: 68334-30-5 EY-numero: 269-822-7 Indeksinumero: 649-224-00-6	Xn; R20, R38, R40, R65 N; R51/53 Asp. tox 1; H304 Skin Irrit. 2; H315 Acute tox. 4; H332 Carc. 2; H351 STOT RE2; H373 Aquatic Chronic 2; H411	< 8 %	

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Yleiset ohjeet****Hengitys**

Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Hengitysvaikeuksien yhteydessä annettava happea. Anna tekohengitystä, jos hengitys on pysähtynyt. Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Hakeudu lääkäriin.

Iho

Saastunut vaatetus on välittömästi poistettava ja iho pestävä saippualla ja vedellä. Jos ilmenee ihoärsytystä: Hakeudu lääkäriin.

Roiskeet silmiin

Huuhtelee heti silmiä runsaalla vedellä. Pidä silmäluomet levitettyinä. Jos oireita esiintyy, ota yhteys lääkäriin.

Nieleminen

Huuhtelee suu vedellä. EI saa oksennuttaa! Ota heti yhteys lääkäriin.

Kauppanimi / aineen nimi: Pyy-Anfo

4.2	Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet
	Tietoja terveydenhoitohenkilökunnalle: Palokaasuja hengittäneiden henkilöiden oireet eivät välttämättä ilmene heti, potilas siksi syytä pitää tarkkailussa 48 h ajan. Yleiset oireet ja vaikutukset Ei määritetty. Välittömät oireet ja vaikutukset Ei määritetty.
4.3	Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet
	Terveysongelmien ilmetessä ota yhteys lääkäriin ja anna lääkärille tässä käyttöturvallisuustiedotteessa olevat tiedot.
KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET	
5.1	Sammutusaineet
	Tulta EI SAA yrittää sammuttaa sen saavutettua räjähteet. Tulipalon sattuessa räjähdysvaara.
5.2	Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat
	Kuumennettaessa ja palaessa voi muodostua myrkyllisiä höyryjä/kaasuja. Räjähtävää iskun, hankauksen, tulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.
5.3	Palontorjuntaa koskevat ohjeet
	Tulipalon leviäminen tuotteeseen on estettävä kaikin mahdollisin tavoin. Tulta EI SAA yrittää sammuttaa sen saavutettua räjähteet. Vaaravyöhyke on välittömästi evakuoitava.
KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ	
6.1	Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa
	Estettävä asiattomien ihmisten pääsy alueelle. Evakuoit alue mahdollisen räjähdysvaaran takia.
6.2	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet
	Estettävä aineen pääsy viemäriin tai vesistöihin. Jätettä ei saa heittää sekajätteen joukkoon, otetaan talteen ja toimitetaan hävitettäväksi.
6.3	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet
	Kerättävä tuotejäämät sopivilla kipinöimättömillä työkaluilla (puisilla tai alumiinisilla). Laitettava merkittyihin, suljettaviin pakkauksiin ja hävitettävä viranomaisten vaatimalla tavalla.
6.4	Viittaukset muihin kohtiin
KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI	
7.1	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet
	Räjähtävää iskun, hankauksen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta. Käytä kipinöimättömiä käsityökaluja ja räjähdysuojattuja sähkölaitteita. Tupakointi, avoimen tulen käyttö ja muut sytytyslähteet ovat kiellettyjä. Varmista hyvä ilmanvaihto.
7.2	Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet
	Säilytetään lukitussa tilassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytettävä kuivassa ja viileässä. Suojaa auringonvalolta. Räjähteiden varastoinnissa on noudatettava voimassa olevaa lainsäädäntöä.
7.3	Erityinen loppukäyttö
KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET	
8.1	Valvontaa koskevat muuttujat
	HTP-arvot Ammoniumnitraatti CAS-numero: 6484-52-2 EY-numero: 229-347-8 Rekisteröintinumero: 01- 2119490981-27-0004 Muut raja-arvot DNEL-arvot Aineosa Ammoniumnitraatti Ryhmä: Työväestö Altistumisreitti: Ihon läpi Altistumisen kesto: Pitkäaikainen (krooninen, toistuva) Vaikutustyyppi: Systeminen Arvo: 21,3 mg/kg

Ryhmä: Työväestö
 Altistumisreitti: Hengitystiet
 Altistumisen kesto: Pitkäaikainen (krooninen, toistuva)
 Vaikutustyyppi: Systeminen
 Arvo: 37,6 mg/m³

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasien/kasvosuojaimen käyttöä suositellaan.

Ihonsuojaus

Sopivaa suojavaatetusta on käytettävä jos on suoran kosketuksen tai roiskeiden vaara.

Käsien suojaus

Kemikaaleilta suojaavia käsineitä on käytettävä pitkäaikaisessa tai toistuvassa kosketuksessa.

Hengityksensuojaus

Hengityssuojainta ei vaadita.

Termiset vaarat

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Estettävä tuotteen pääsy viemäriin, pohja- ja pintavesiin ja maaperään.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Kiinteä aine. Rakeinen.
Haju	Hiilivety.
Hajukynnys	Ei sovellettavissa
pH	Ei sovellettavissa
Sulamis- tai jäätymispiste	Ei määritetty
Kiehumispiste ja kiehumisalue	Arvo: 150-370 °C Viite: Kevyt polttoöljy
Leimahduspiste	Arvo: > 55 °C Testimenetelmä: EN ISO 2719 Viite: Kevyt polttoöljy
Haihtumisnopeus	Ei määritetty
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei määritetty
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	Ei määritetty
Höyrynpaine	Arvo: < 1 kPa Viite: Kevyt polttoöljy Testilämpötila: 38 °C
Höyryntiheys	Ei määritetty
Suhteellinen tiheys	Arvo: 0,6-0,9 g/cm ³
Liukoisuus (liukoisuudet)	Ammoniumnitraatti erittäin vesiliukoinen, kevyt polttoöljy heikosti liukeneva..
Jakautumiskerroin: n-oktanoliv/vesi	Ammoniumnitraatti: <1 Kevyt polttoöljy: kaasuöljyhiilivetyjen log Kow: 3,9 - yli 6
Itsesyttymislämpötila	Ei määritetty
Hajoamislämpötila	Arvo: > 200 °C
Viskositeetti	Ei määritetty

Kauppanimi / aineen nimi: Pyy-Anfo

Räjähätvyys

Räjähävä

Hapettavuus

Ammoniumnitraatti: hapettava

9.2 Muut tiedot**KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS****10.1 Reaktiivisuus**

Ei vaarallisia reaktioita tiedossa ohjeiden mukaisesti varastoituna ja käsiteltynä.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili suositeltuja varastointi- ja käsittelyohjeita noudatettaessa

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Räjähätvää iskun, hankauksen, avotulen tai muun sytytyslähteen vaikutuksesta.

10.4 Vältettävät olosuhteet**10.5 Yhteensopimattomat materiaalit**

Vahvat emäkset. Vahvat hapot. Pelkistävät ja orgaaniset aineet. Tuotteeseen ei saa päästää sekoittumaan vieraita materiaaleja.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteetPalossa muodostuu myrkyllisiä kaasuja (CO, CO₂, NO_x). NH₃**KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT****11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Aineosan myrkyllisyystiedot**

Ammoniumnitraatti:

LD50 suun kautta Arvo: 2950 mg/kg

Koe-eläinlajit: Rotta

Viite: IUCLID 5

LD50 ihon läpi Arvo: > 5000 mg/kg

Koe-eläinlajit: Rotta

Viite: IUCLID 5

Mahdolliset välittömät vaikutukset

Hengitystiet: Päänsäryn, väsymyksen ja pahoinvoinnin kaltaisia oireita voi ilmetä.

Ihokosketus: Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus voi aiheuttaa punotusta, kutinaa ja ihottumaa/haavojen muodostumista.

Ärsytys: Ärsyttää silmiä. Voi ärsyttää ihoa.

Syövyttävyyys: Ei tunnettu.

Viivästyneet vaikutukset

Herkistyminen Ei tunnettu.

Toistuvan annoksen myrkyllisyys Ei määritetty.

Syöpävaarallinen, sukusolujen perimää vaurioittava tai lisääntymiselle vaarallinen

Syöpävaarallisuus: Sisältää ainetta/aineryhmää, joka voi aiheuttaa syöpää.

Sukusolujen perimää vaurioittavat ominaisuudet: Ei tiedetä.

Lisääntymismyrkyllisyys: Ei tiedetä.

Muita toksikologisia haittavaikutuksia: Ei tiedetä.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys**

Tuote sisältää aineita, jotka ovat myrkyllisiä vedessä eläville eliöille ja voivat aiheuttaa haitallisia pitkäaikaisvaikutuksia vesiympäristössä.

Kauppanimi / aineen nimi: Pyy-Anfo

Aineosan myrkyllisyystiedot

Ammoniumnitraatti
Akuutti vesistövaikutus, kalat Arvo: 447 mg/l
Testimenetelmä: LC50
Kesto: 48 h
Viite: IUCLID 5

Akuutti vesistövaikutus, levät Arvo: 1700 mg/l
Testimenetelmä: EC50
Kesto: 10 d
Viite: IUCLID 5

Akuutti vesistövaikutus, vesikirput Arvo: 490 mg/l
Testimenetelmä: EC50
Kesto: 48 h
Viite: IUCLID 5

12.2	Pysyvyys ja hajoavuus
Ammoniumnitraatti: ei tunnettuja merkittäviä vaikutuksia tai vakavia vaaroja. Kevyt polttoöljy: hitaasti hajoava (arvio), anaerobisissa olosuhteissa hajoaminen on erittäin hidasta.	
12.3	Biokertyvyys
Ammoniumnitraatti: ei kertyvä (LogPow <1) Kevyt polttoöljy: mahdollisesti kertyvä (log Kow > 3)	
12.4	Liikkuvuus maaperässä
Tuote sisältää aineita, jotka ovat vesiliukoisia ja jotka voivat levitä vesiympäristössä. Tuote sisältää ympäristölle haitallisia aineita, jotka sitoutuvat hiukkasaineisiin ja jäävät sedimenttiin.	
12.5	PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset
Ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan Pysyviä, kertyviä tai myrkyllisiä (PBT) tai erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB)	
12.6	Muut haitalliset vaikutukset
Ei määritelty	

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1	Jätteiden käsittelymenetelmät
Ei saa päästää viemäriin, veteen tai maaperään. Ei saa sekoittaa tavanomaiseen jätteeseen. Räjähdysainejätteet ja räjähdysaineella tahrantuneet pakkaukset tulee kerätä välittömästi ja hävittää ainoastaan asiantuntijan valvonnassa ja ohjeiden mukaisesti. Puhdistamattomia tyhjiä pakkauksia tulee käsitellä samalla tavalla kuin tuotetta sisältäviä.	

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero
ADR 0082 RID 0082 IMDG 0082 ICAO/IATA 0082	
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi
ADR LOUHINTARÄJÄHDYSAINEET, TYPPI B RID LOUHINTARÄJÄHDYSAINEET, TYPPI B IMDG EXPLOSIVE, BLASTING, TYPE B ICAO/IATA EXPLOSIVE, BLASTING, TYPE B	
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka
ADR 1.1D RID 1.1D IMDG 1.1D ICAO/IATA 1.1D Huomautus Ilmakuljetus kielletty.	
14.4	Pakkausryhmä
Ei oleellinen	

Kauppanimi / aineen nimi: Pyy-Anfo

14.5	Ympäristövaarat
	Ei oleellinen
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle
	Ei oleellinen
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti
	Ei oleellinen

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT	
15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
	Vain ammattikäyttöön

15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi
-------------	---------------------------------------

KOHTA 16: MUUT TIEDOT	
Muutokset edelliseen versioon	

Lyhenteiden selitykset**Tietolähteet****Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa****Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista**

H201 Räjähde; massaräjähdysvaara
H272 Voi edistää tulipaloa; hapettava.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H351 Epäillään aiheuttavan syöpää.
H412 Haitallista vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

P201 Lue erityisohjeet ennen käyttöä.
P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. – Tupakointi kielletty.
P220 Pidä/Varastoi erillään vaatetuksesta/.../syttyvistä materiaaleista.
P281 Käytä vaadittuja henkilönsuojaimia.
P261 Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.
P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin.
P301+P330+P331 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Huuhdo suu. EI saa oksennuttaa.

Työntekijöiden koulutus

Koulutus räjähdysaineiden ja räjäytysnallien käsittelystä ja käytöstä.

Kommentti

Tämä käyttöturvallisuustiedote perustuu tämänhetkiseen parhaaseen tietämykseen. Sitä ei kuitenkaan tule pitää takuuna kuvattujen tuotteiden tietyistä ominaisuuksista tai niiden soveltuvuudesta erityisiin käyttötarkoituksiin. Koska näiden tietojen ja ohjeiden käyttö sekä tuotteen käyttöolosuhteet eivät ole meidän valvonnassamme, käyttäjän velvollisuutena on määritellä olosuhteet tuotteen turvalliselle käytöllä.